7.SINIF 2. TEMA
ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık NİĞDE Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1-4. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

MUSTAFA KEMAL'İN YÜCE MİLLETİMİZE BAĞIŞLANDIĞI AN

10 Ağustos 1915 Conkbayırı'nı almak ve bütün boğaza hâkim olmak için İngilizler 20 bin kişilik bir kuvvetle günlerce kazdıkları siperlere yerleşmişler, hücum anını bekliyorlardı. Gecenin karanlığı kalkmış, tan ağarmak üzereydi. 8. Tümen Komutanı ve diğer subaylarını çağırdım.

"Mutlaka düşmanı mağlup edeceğinize inanıyorum. Ancak siz acele etmeyin, evvela ben ileri gideyim, size ben kırbacımla işaret verdiğim zaman hep birlikte atılırsınız." dedim. Bu durumdan askerlerini de haberdar etmelerini istedim. Hücum, baskın tarzında olacaktı. Sakin adımlarla ve süzülerek düşmana 20-30 metre yaklaştım. Binlerce askerin bulunduğu Conkbayırı'nda çıt çıkmıyordu. Dudaklar bu sıcak gecede sessizce dua ediyordu. Kontrol ettim, kırbacımı başımın üzerinde kaldırıp çevirdim ve birden aşağı indirdim. Saat 04.30'da kıyamet kopmuştu. İngilizler neye uğradıklarını bilemedi. "Allah Allah" sesleri bütün cephelerde, karanlıkta gökleri yırtıyordu.

Her taraf duman içindeydi, heyecan her yere hâkim olmuştu. Düşmanın topçu ateşi, gülleleri büyük çukurlar açıyor, her tarafa şarapnel ve kurşun yağıyordu. Büyük bir şarapnel parçası tam kalbimin üzerine çarptı. Sarsıldım, elimi göğsüme götürdüm, kan akmıyordu. Olayı Yarbay Servet Bey'den başka kimse görmemişti. Ona parmağımla susmasını emrettim. Çünkü vurulduğumun duyulması bütün cephelerde panik yaratabilirdi. Kalbimin üzerindeki cebimde bulunan saat paramparça olmuştu. O gün akşama kadar birliklerin başında daha hırslı çarpıştım. Yalnız bu şarapnel vücudumda aylarca gitmeyen derin bir kan lekesi bırakmıştı.

Aynı günün gecesi beni mutlak ölümden kurtaran ve parçalanan saatimi Ordu Komutanı Liman Von Sanders Paşa'ya hatıra olarak verdim. Çok şaşırmış, heyecanlanmıştı. Kendileri de altın cep saatini bana hediye ettiler.

Bu hücumlarda İngilizler binlerce ölü bırakarak tamamen geri çekildi. Çanakkale'nin geçilemeyeceğini iyice anlamış oldular.

K. Atatürk

Mustafa Kemal ATATÜRK

1. Bu metindeki altı çizili sözcüklerin hangi anlamda kullanıldığını belirleyerek işaretleyiniz.

a)	Hâkim	Egemenliğini yürüten, buyruğunu yürüten, sözünü geçiren, egemen.	1
		Başta gelen, başta olan, baskın çıkan.	2
		Duygu, davranış vb.ni iradesiyle denetleyebilen (kimse).	3

b)	Siper	Korunulacak, arkasına, altına veya içine girerek saklanılacak yer.	1
		Yağmur, güneş ve rüzgârın etkilemediği gizli, kuytu yer, dulda.	2
		Askerlerin savaşta vurulmamaları ve rahat ateş edebilmeleri için kazılmış, üstü açık hendek.	3

c)	Hücum	Saldırı.	1
		Üşüşme, bir yere toplanma.	2
		Gol atmak veya sayı kazanmak amacıyla yapılan akın, hamle.	3

ç)	Cephe	Bir şeyin veya yapının ön tarafta bulunan bölümü.	1
		Belli bir düşünce, istek çevresinde sağlanan beraberlik.	2
		Üzerinde savaşın sürdüğü bölge.	3

d)	Baskın	Suç işlendiği veya suçluların bulunduğu sanılan bir yere ansızın girme.	1
		Kısa süreli, beklenmedik saldırı.	2
		Ansızın çıkagelme.	3

2. **Bu metinde geçen aşağıdaki deyimleri anlamları ile eşleştiriniz. Boşta kalan anlama uygun olan deyimi metinden bularak tablodaki boşluğa yazınız.**

a)	geri çekilmek	1	Korku, dehşet uyandırmak.
b)	çıt çıkmamak	2	Karıştığı bir işi sürdürmekten veya sürdürenler arasında bulunmaktan vazgeçmek.
c)	kıyamet kopmak	3	Çok gürültü ve telaş olmak.
ç)	neye uğradığını bilememek	4	Ansızın üzücü, sıkıcı, neşeli, güzel veya hoş bir durumla karşılaşmak.
d)		5	En hafif bir ses bile duyulmamak.

3. **Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.**

a) İngilizlerin kalabalık bir ordu ile saldırmasının sebebi nedir?

....
....
....

b) Mustafa Kemal Atatürk İngiliz hücumu karşısında ne planlamıştır?

....
....
....

c) Çatışma sırasında Mustafa Kemal Atatürk'ün başına ne gelmiştir?

....
....
....

ç) Mustafa Kemal Atatürk'ü ölümden kurtaran nedir?

....
....
....

d) Çatışma nasıl sonuçlanmıştır?

....
....
....

4. Aşağıdaki sorulara cevap vererek metnin türünü belirleyiniz.

SORULAR	Evet	Hayır
a) Yaşanan olay, üzerinden zaman geçtikten sonra mı kaydedilmiş?		
b) Anlatılanlar, devrin tarihini yazacak biri için önemli bir belge niteliğinde mi?		
c) Kullanılan dil, anlaşılmayı zorlaştıracak nitelikte süslü bir dil mi?		
ç) Sorulara verdiğiniz cevaplardan yola çıkarak metnin türünü yazınız.	....	

5. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcükleri anlam yönünden inceleyip karşısına işaretleyiniz.

Cümleler		Gerçek Anlam	Mecaz Anlam
a)	Gecenin karanlığı kalkmış, tan ağarmak üzereydi.	✔	
b)	Sakin adımlarla ve süzülerek düşmana 20-30 metre yaklaştım.		
c)	Dudaklar bu sıcak gecede sessizce dua ediyordu.		
ç)	Düşmanın topçu ateşi, gülleleri büyük çukurlar açıyor, her tarafa şarapnel ve kurşun yağıyordu.		
d)	Kalbimin üzerindeki cebimde bulunan saat paramparça olmuştu.		

6. Aşağıdaki sözcüklerin zıt anlamlılarını bulmacadan bularak karşılarına yazınız.

Sözcükler		Zıt Anlamları
a)	Karanlık	Aydınlık
b)	Aşağı	
c)	Gece	
ç	Ölüm	
d)	Sakin	
e)	Derin	
f)	Susmak	
g)	Geri	
ğ)	Düşman	

K	R	Ş	L	İ	K	İ	H	A
O	A	Y	D	I	N	L	I	K
N	R	U	I	P	Z	E	R	Ğ
U	Y	K	H	J	L	R	Ç	Ş
Ş	Y	A	Ş	A	M	İ	I	L
M	E	R	F	Ğ	V	T	N	Ç
A	S	I	Ğ	U	D	O	S	T
K	B	S	G	Ü	N	D	Ü	Z

7. Aşağıda tırnak işaretinin kullanıldığı cümleler verilmiştir. Verilen cümlelerin altına tırnak işaretinin kullanılma nedenlerini yazınız.

a) Ulu Önder' in "Ne mutlu Türk'üm diyene!" sözü her Türk'ü duygulandırır.

....

....

....

b) Bugün Türkçe dersinde "Nutuk"u okuduk.

....

....

....

c) Ülkemizde Elazığ depremi için "yardım seferberliği" başlatıldı.

....

....

....

8. Atatürk'ün aşağıdaki özdeyişlerini konuları ile eşleştiriniz.

Değişim	Ahlak	Eğitim	Türk Dili	Bilim	Birlik ve Beraberlik

a)	Bir ulus, birbirine sımsıkı bağlı olmayı bildikçe yeryüzünde onu dağıtabilecek bir güç düşünülemez.	
b)	Türk milletinin istidadı ve kesin kararı, medeniyet yolunda durmadan, yılmadan ilerlemektir.	
c)	Okul sayesinde, okulun vereceği ilim ve fen sayesindedir ki Türk milleti, Türk sanatı, Türk ekonomisi, Türk şiir ve edebiyatı bütün güzellikleriyle gelişir.	
ç)	Ülkesini, yüksek istiklalini korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır.	
d)	Hayatta en hakiki mürşit, ilimdir.	
e)	Medeniyetin esası, ilerlemesi ve kuvvetin temeli, aile hayatındadır. Bu hayattaki fenalık mutlaka toplumsal, ekonomik ve politik beceriksizliği doğurur.	

9. Aşağıdaki cümleleri anlam ilişkilerine göre inceleyip tabloya işaretleyiniz.

Cümleler		Sebep Sonuç	Amaç Sonuç
a)	Seni göreyim diye buralara kadar geldim.		
b)	Anlattıklarını daha iyi dinleyebilmek için ön sıraya geçtim.		
c)	Dişlerini düzenli fırçalamadığından dişlerinin hepsi çürümüş.		
ç)	Hız sınırına dikkat etmediği için trafik cezasına çarptırıldı.		
d)	Oraya gidelim diye beni sürekli zorluyorsun.		
e)	Yağmurda ıslanmamak için şemsiyeni yanına almalısın.		
f)	Alarmı kurmadığından işe geç kaldı.		
g)	Onu çok sevdiğim için hiç kıramıyorum.		

10. Aşağıda verilen kurallardan yola çıkarak cümlelerde uygun yerlere tırnak işareti koyunuz.

Kural: Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır.

a) Atatürk Her ilerleyişin ve kurtuluşun anası hürriyettir. demiştir.

Kural: Özel olarak vurgulanmak istenen sözler tırnak içine alınır.

b) Eğitimsizlik çözmemiz gereken en önemli sorundur.

Kural: Cümle içerisinde eserlerin ve yazıların adları ile bölüm başlıkları tırnak içine alınır.

c) Mehmet Rauf'un Eylül romanı edebiyatımızdaki ilk psikolojik romandır.

11. Aşağıdaki cümlelerde yazım yanlışı yapılmamışsa karşısındaki kutucuğa "D", yapılmışsa "Y" yazınız.

a)	Sen ki benim ilkbaharımsın.		ç)	Desemki vakitlerden bir nisan akşamıdır.	
b)	Duvarda ki resminle avunur gönlüm.		d)	Öyle bir havada gelki vazgeçmek mümkün olmasın.	
c)	Oysa ki ne çok sevmiştim seni.		e)	Seninki nasıl bir hâkimiyet anlamadım.	

12. Aşağıda karışık olarak verilen bibliyografik künye bilgilerini örneğe uygun olarak düzenleyiniz.

Örnek: KEMAL, Namık, Vatan yahut Silistre, Dama Yayıncılık, Ankara, 2011.

a) Yapı Kredi Yayınları, Havada Bulut, İstanbul, ABASIYANIK, Sait Faik, 2006

....

b) 1999, Dokuzuncu Hariciye Koğuşu, Peyami, Ötüken Yayınları, SAFA, İstanbul

....

c) Dostlar Beni Hatırlasın, ŞATIROĞLU, İş Bankası Kültür Yayınları, Âşık Veysel, 1970

....

ç) Sabri Çelik Matbaası,1945, ASYA, Bayrak, Arif Nihat, İstanbul

....

13. Aşağıda verilen sözcüklerin yazımını yazım kılavuzundan kontrol ederek doğru ise "✔", yanlış ise "X" şeklinde işaretleyiniz.

a)	egzoz	✔	ğ)	madem ki		n)	git gide	
b)	döküman	X	h)	yanlız		o)	direkt	
c)	herşey		ı)	şemşiye		ö)	güney batı	
ç)	dinozor		i)	eşortman		p)	tıraş	
d)	öğe		j)	kirpik		r)	şöför	
e)	kurdale		k)	birkaç		s)	herkez	
f)	orijinal		l)	pianist		ş)	çünkü	
g)	seyahat		m)	herhâlde		t)	bir çok	

14 - 17. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Canım Arkadaşım,

Zaman su misali **akıp gidiyor**. Lise yıllarımızı da geride bırakmak üzereyiz. Birlikte geçirdiğimiz ortaokul yıllarını o kadar özlüyorum ki. Senin yokluğunu fazlasıyla hissediyorum. Her zaman bana **yol gösterdin**. Yönümü bulmamda yardımcı oldun. "Başarılarımız sorumluluklarımızı yerine getirmemize bağlıdır." demiştin. Sorumluluk insanı nasıl başarıya götürüyorsa sorumsuzluk da başarısızlığa götürüyormuş. Bunu da yaşayarak öğrendim. Keşke senin bu öğüdünü dinleseydim, sorumluluk alıp derslerime çalışsaydım, öğretmenlerimin verdiği görevleri yerine getirseydim şu an çok daha başarılı bir öğrenci olabilirdim. Ama bunun için henüz geç olmadığını biliyorum ve bunu düzeltebileceğime inanıyorum. Hedefim seninle birlikte güzel bir üniversite kazanabilmek. Bunun için de **elimden geleni yapacağım**. Senin de böyle bir **yanılgıya düşmemeni**, hep başarılı olmanı istediğim için yazdım bunları.

Senden yeni haberler beklediğimi hatırlatarak ailenin ellerinden öpüyorum. Selamlarımı iletiyorum.

Hoşça kal!

14. Bu metinden yola çıkarak aşağıdaki sözcükleri verilen anlamlardan uygun olanı ile eşleştiriniz.

Kelime	
a)	yön
b)	öğüt
c)	hedef
ç)	sorumluluk
d)	misal

Sözlük Anlamı	
1	Yapılması tasarlanan iş, amaç.
2	Benzer.
3	Tutulacak, izlenecek yol.
4	Kişinin kendi davranışlarını veya kendi yetki alanına giren herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmesi.
5	Bir kimseye yapması veya yapmaması gereken şeyler için söylenen söz.

15. Bu metindeki altı çizili deyimleri anlamlarıyla eşleştiriniz.

ANLAMLAR
a) Çabuk geçmek.
b) Bir konuda nasıl davranılacağını, ne yapılacağını öğretmek, akıl vermek.
c) Gücünün yettiği kadarını yapmak.
ç) Bilmeden bir yanlışlık yapmak.

DEYİMLER	
1	akıp gitmek
2	yanılgıya düşmek
3	elinden geleni yapmak
4	yol göstermek

16. Metinle ilgili aşağıdaki tabloda yer alan soruları cevaplayınız.

SORULAR	EVET	HAYIR
a) Metin, yazılan kişiye uygun bir hitapla başlamış mıdır?		
b) İçten ve etkili bir anlatım söz konusu mudur?		
c) Bir düşünceyi, isteği, duyguyu başkalarına aktarmak ve haberleşmek gibi bir amaç var mıdır?		
d) Bu sorulara verdiğiniz cevaplardan hareketle metnin türünü yazınız.	....	

17. "Başarılarımız sorumluluklarımızı yerine getirmemize bağlıdır." **cümlesiyle anlatılmak istenen nedir? Açıklayınız.**

....

....

....

....

....

....

....

18. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili olan mecaz anlamlı kelimeleri yeni bir cümlede gerçek anlamda kullanınız.

- Sınıfımıza yeni gelen öğrenci bize soğuk davranıyor.

....

- Akrabalarından yardım istemek ona çok ağır geliyordu.

....

- Geç kalınca aldığım bilet yandı.

....

- Aydın yaşanan olaydan sonra ailesinden koptu.

....

19. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerin hangi anlamda kullanıldığını karşılarına yazınız. (gerçek anlam, mecaz anlam)

a) Günde üç defa dişlerimizi fırçalamalıyız. Gerçek anlam

b) Hediye ettiği kitabı dün bitirdim. ....

c) Hayatımda seninle beraber yeni bir sayfa açtım. ....

ç) Yüzünde tatlı bir gülümseme vardı. ....

d) Fırtına, arkasından yağmur ve soğuğu getirdi. ....

e) İyi yerlere gelebilmek için bazı sıkıntılara katlanmalıyız. ....

f) Çamaşırları düzgün katlayınız. ....

g) Gittiğimiz yerde hesabı arkadaşım ödedi. ....

20. **Aşağıdaki dizelerde yer alan söz sanatlarını bularak karşılarına yazınız.**

Kişileştirme | Konuşturma | Benzetme | Abartma | Tezat

	DİZE	SÖZ SANATI
a)	Karnın yardım kazmayınan belinen, Yüzün yırttım tırnağınan elinen, Yine beni karşıladı gülünen, Benim sadık yârim kara topraktır. **Âşık Veysel**	
b)	Evvel yakın idim şimdi ırağım, Felek beni nazlı yârdan ayırdı. **Karacaoğlan**	
c)	Sordum sarı çiçeğe, Annen baban var mıdır? Çiçek eydür (söyler) Derviş Baba, Annem babam topraktır. **Yunus Emre**	
ç)	Deryadan bölünmüş sellere döndüm, Ateşi kararmış küllere döndüm, Vakitsiz açılmış güllere döndüm, Dost senin derdinden ben yana yana. **Pir Sultan Abdal**	

21. **Büyük harflerin kullanım yerleriyle ilgili aşağıdaki açıklamaları örnek cümlelerden uygun olanla eşleştiriniz.**

a)	Yer adları büyük harfle başlar.	1	Bugün acilde Zeynep Gülhan nöbetçiymiş.
b)	Kişi adları ve soyadları büyük harfle başlar.	2	Bölgenin en güzel şehri Şanlıurfa'dır.
c)	Ülke ve ulus adları büyük harfle başlar.	3	Bu ruh Millî Mücadele ruhudur.
ç)	Tarihî olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar.	4	Aliye Hanım anneme gelmeyeceğini söylemiş.
d)	Kişi adlarından önce ve sonra gelen saygı sözleri, unvanlar, lakaplar, meslek ve rütbe adları büyük harfle başlar.	5	19 Mayıs 1919'da yeniden bir tarih yazılmaya başlandı.
e)	Belli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.	6	Anadolu, Türklerin yurdu olmaya ilelebet devam edecektir.

22 ve 23. soruları aşağıdaki şiire göre cevaplayınız.

ATATÜRK'ÜM

Güneş olup da doğdun Samsun'dan,
Işıtıp tüm yurdu kurtardın düşmandan.
Savaştın hem düşmanla hem cehaletle,
Milletimi yücelttin yüce cumhuriyetle!

Ülke mahzun, millet perişan hâldeydi.
Âdeta baştan kurdun bütün memleketi.
Neyi kalmıştı elinde ne vardı milletimin?
Örneğisin sarsılmaz iman ve cesaretin.

Koştun cephelerden cephelere yılmadan,
Umut oldun mazlum halklara her zaman.
Baş oldun, başkomutan oldun şanlı orduya.
Ya istiklal ya ölüm deyip atıldın hep ortaya!

Hasan Hüseyin ÖNER

22. Şiirin konusunu ve ana duygusunu yazınız.

a) Şiirin Konusu	b) Şiirin Ana Duygusu
....	....
....	....
....	....
....	....

23. Şiirde kullanılan söz sanatını aşağıya yazınız.

a) Söz Sanatı	b) İçinde Geçtiği Dize
....	....

24. Aşağıdaki metinde yazım yanlışı yapılmış kelimeleri belirleyerek bunların doğrusunu boş bırakılan yerlere yazınız.

"Küçük prens" kitabı fransız yazar Antoıne De Saınt-exupery tarafından kaleme alınmış ve 1943 Yılında yayımlanmıştır. Kitapta yazarın kendi çizimlerine de yer verilmiştir. Eserde bir çocuğun gözünden büyüklerin Dünyası anlatılır. İlk bakışta bir çocuk Kitabı gibi görünse de aslında verdiği mesajlarda derin anlamlar yüklüdür. Dünya çapında büyük ilgi gören eser, hem büyükler hem de küçükler tarafından zevkle okunan kitaplar arasında yerini almıştır.

a) Prens .... b) .... c) ....

ç) .... d) .... e) ....

25. Aşağıdaki cümlelerde "ki"nin yazımını inceleyiniz ve yazımın doğru olup olmadığını tabloya işaretleyiniz.

CÜMLELER		DOĞRU	YANLIŞ
a)	Karşıki dağlar karla kaplandı.		
b)	Şiiri o kadar güzel okuduki herkes onu ayakta alkışladı.		
c)	Gözlerinin maviliği annesininkine ne çok benziyor.		
ç)	Yarın ki toplantıya mutlaka katılmalıyız.		
d)	Sende ki bu azim hepimize örnek olsun.		
e)	Aradığım kitabı bulamadım oysaki ne çok heveslenmiştim.		

26. Aşağıdaki ifadeler doğru ise sonuna “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

İFADELER		D/Y
a)	“Selimiye camii, Mimar Sinan tarafından inşa edilmiştir.” cümlesinde yazım yanlışı yoktur.	
b)	"İstanbul 29 mayıs 1453’te fethedildi.” cümlesinde tarihin yazımı yanlıştır.	
c)	“Evde ki hesap çarşıya uymaz.” atasözünde “ki”nin yazımı doğrudur.	
ç)	“Ayşe teyzemin yeri bende bambaşkadır.” cümlesinde yazım yanlışı yoktur.	
d)	”Türkçenin ne kadar zengin bir dil olduğunu iyice anladım.” cümlesinde yazım yanlışı yoktur.	
e)	“Yaz tatilinde Antalya’ya gitmeyi çok istiyorum.” cümlesinde yer adlarının yazımında yanlışlık yapılmıştır.	
f)	“Bendeki sabır da elbet bir gün taşacak.” cümlesinde “ki”nin yazımı doğrudur.	
g)	“Yunus Emrenin şiirlerini zevkle okurum.” cümlesinde yazım ve noktalama hatası yoktur.	

27. Aşağıdaki cümlelerde yer alan fiillerin aldığı kip eklerinin fiile kattığı anlamı bulup eşleştiriniz.

ANLAMLAR
a) Fiil söylendikten sonraki bir zamanda gerçekleşecektir.
b) Fiilin söylenme zamanı ile gerçekleşme zamanı aynıdır.
c) Fiilin söylenme zamanı, gerçekleşme zamanından sonradır.
ç) Fiil her zaman, düzenli olarak gerçekleşmektedir.
d) Fiilin gerçekleştiği, başkasından öğrenilmiştir.

CÜMLELER	
1	Annem mutfakta yemek yapıyor.
2	Her hafta sonu kütüphaneye gider.
3	Sinemaya arkadaşım da bizimle gelecek.
4	Öğretmen, kitap okuma yarışmasında birinci olan öğrenciye hediye vermiş.
5	Kahraman askerlerimiz büyük zafer kazandı.

28. Aşağıdaki atasözlerinde yer alan çekimli fiillerin altını çizerek bunların mastar hâllerini yandaki boşluklara yazınız.

a) Gelen, gideni <u>aratır</u>. ....aratmak..........

b) Ağaç yaş iken eğilir. ....

c) İyilik eden, iyilik bulur. ....

ç) Demir, tavında dövülür. ....

d) Can çıkmayınca huy çıkmaz. ....

e) İnsanı gam, duvarı nem yıkar. ....

f) Öfkeyle kalkan, zararla oturur. ....

g) Laf ile peynir gemisi yürümez. ....

ğ) Horozu çok olan köyün sabahı geç olur. ....

h) Sütten ağzı yanan, yoğurdu üfleyerek yer. ....

ı) Damlaya damlaya göl olur. ....

i) Görünen köy kılavuz istemez. ....

j) Tatlı dil, yılanı deliğinden çıkarır. ....

k) Huylu huyundan vazgeçmez. ....

l) Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar. ....

29. **Bilgi:** "Çekimli fiillerde bir işin, bir oluşun, durumun kim ya da kimler tarafından gerçekleştirildiğini ifade eden eklere **"şahıs ekleri (kişi ekleri)"** denir.

Bu bilgiye göre "çalış-**" fiilini şimdiki zaman, "**gülmek**" fiilini ise öğrenilen geçmiş zaman kipiyle aşağıdaki tabloda verilen şahıslara göre çekimleyiniz.**

TEKİL ŞAHISLAR	ÇOĞUL ŞAHISLAR
a) 1. Tekil Şahıs	ç) 1. Çoğul Şahıs
çalışıyorum gülmüşüm	....
b) 2. Tekil Şahıs	d) 2. Çoğul Şahıs
....	....
c) 3. Tekil Şahıs	e) 3. Çoğul Şahıs
....	....

30. **Aşağıdaki altı çizili çekimli fiillerde yer alan şahıs eklerini bulup karşısındaki boşluğa örnekteki gibi yazınız.**

	CÜMLE	ŞAHIS EKİ	ŞAHIS
a)	Sabaha karşı kendime <u>geldim</u>.	-m	1.tekil kişi
b)	Akşama kadar birbirlerini <u>yediler</u>.	....	....
c)	Her şeyi herkese <u>anlatmışsın</u>.	....	....
ç)	Beyefendi bugün <u>gelemeyecek</u>.	....	....
d)	Aferin, sınıfı tertemiz <u>etmişsiniz</u>.	....	....
e)	Bahçedeki tüm çiçekleri <u>sulamışız</u>.	....	....

31. Aşağıda karışık olarak verilen sözcüklerden çekimli fiilleri sarı yıldıza, çekimli fiil dışındaki sözcükleri yeşil yıldıza yerleştiriniz.

~~Konuşmak~~	Düşünürüm	Yapacaksın	Kararlıydı
~~Oturuyorum~~	Sıcakmış	Hastaydı	Durmak
Yüzdük	Çizelim	Uyumak	Git

....Oturuyorum....
....
....
....
....
....

.....Konuşmak....
....
....
....
....
....

32. Aşağıdaki fiilleri istenen kiplere göre çekimleyiniz.

a)	b)	c)	ç)	d)
sev- (Öğrenilen geçmiş zaman)	**gel-** (Görülen geçmiş zaman)	**uyu-** (Şimdiki zaman)	**oku-** (Geniş zaman)	**koş-** (Gelecek zaman)
1. Tekil sevmişim	1. Tekil	1. Tekil	1. Tekil	1. Tekil ....
2. Tekil sevmişsin	2. Tekil	2. Tekil	2. Tekil	2. Tekil ....
3. Tekil	3. Tekil	3. Tekil	3. Tekil	3. Tekil ....
1. Çoğul	1. Çoğul	1. Çoğul	1. Çoğul	1. Çoğul ....
2. Çoğul	2. Çoğul	2. Çoğul	2. Çoğul	2. Çoğul ....
3. Çoğul	3. Çoğul	3. Çoğul	3. Çoğul	3. Çoğul ....

33. **Aşağıdaki fiilleri istenen kiplere göre çekimleyiniz.**

a)	b)	c)	ç)
sor- (Gereklilik kipi)	**gör-** (İstek kipi)	**bul-** (Dilek-şart kipi)	**çık-** (Emir kipi)
1. Tekil: sormalıyım	1. Tekil:	1. Tekil:	1. Tekil:
2. Tekil: sormalısın	2. Tekil:	2. Tekil:	2. Tekil: ....
3. Tekil:	3. Tekil:	3. Tekil:	3. Tekil: ....
1. Çoğul:	1. Çoğul:	1. Çoğul:	1. Çoğul:
2. Çoğul:	2. Çoğul:	2. Çoğul:	2. Çoğul: ....
3. Çoğul:	3. Çoğul:	3. Çoğul:	3. Çoğul: ....

34. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan fiillerin hangi kiple çekimlendiğini bulup eşleştiriniz.**

DİLEK KİPLERİ
Gereklilik Kipi
Şart Kipi
Emir Kipi
İstek Kipi

	CÜMLE
a)	Sen yemek yapsan, kardeşin de sana yardım etse.
b)	Bugün bize gelmelisin.
c)	Yarın Ankara'ya gidelim mi?
ç)	Sabah erken kalk, akşam erken yat.
d)	Otobüste yaşlılara yer verelim.

35. Aşağıdaki cümleleri parantez içindeki fiillere, verilen kip ve kişi eklerini getirerek tamamlayınız.

a) Dayımlar sinemaya bu akşam ....gidecek........... (git- / gelecek zaman / 3. tekil kişi)

b) İki karpuz bir koltuğa .... (sığma- / geniş zaman / 3. tekil kişi)

c) Bari bu yıl ders .... (çalış-/ istek / 1. çoğul kişi)

ç) Son zamanlarda pek neşeli .... (görün- / şimdiki zaman / 2. tekil kişi)

d) Geçen yıl da burada kaza .... (ol- / öğrenilen geçmiş zaman / 3. tekil kişi)

e) Önce ödevlerini .... (bitir-/ emir / 2. tekil kişi)

f) Akşam bizi durakta çok mu .... (bekle- / görülen geçmiş zaman / 2. çoğul kişi)

g) Yağmur .... pikniğe gideriz. (yağma-/şart / 3. tekil kişi)

ğ) Sen de bizimle .... (gel-/gereklilik / 2. tekil kişi)

36. Aşağıdaki fiillerin kip ve kişilerini kutucuklara yazınız.

FİİL		KİP	KİŞİ
a)	Koşarlar	Geniş Zaman	3. çoğul kişi
b)	Seviyorum		
c)	Öksürdüm		
ç)	Sallanacaklar		
d)	Gülmüş		
e)	Konuşmadınız mı?		
f)	Satacak mısın?		
g)	Anlamıyorlar mı?		
ğ)	Bilmez misin?		
h)	Görüşmeyiz		

37. **Aşağıdaki fiillerin kip ve kişilerini kutucuklara yazınız.**

FİİL		KİP	KİŞİ
a)	Susmalıyım	Gereklilik Kipi	1. tekil kişi
b)	Başla		
c)	Anlaşalım		
ç)	Sevsen		
d)	Bakmamalılar mı?		
e)	Anlatayım mı?		
f)	Gelsin mi?		
g)	Sorsak mı?		
ğ)	Bekletmeli misiniz?		
h)	Görüşmeyelim mi?		

38. **Aşağıdaki cümlelerde çekimli fiillerin altını çiziniz ve aldıkları kip eklerini işaretleyiniz.**

CÜMLELER	GÖRÜLEN GEÇMİŞ ZAMAN	DUYULAN GEÇMİŞ ZAMAN	ŞİMDİKİ ZAMAN	GELECEK ZAMAN	GENİŞ ZAMAN
a) Bu tür soruları nasıl çözeceğiz?				✔	
b) İhtiyar adam gençliğinde çok çalışmış.		✔			
c) Bu sözlerin kulağa çok hoş geliyor.					
ç) Her ay bir kitap okurum.					
d) Ekonomik sıkıntılar herkesi etkiledi.					
e) Kendini dev aynasında gördüğü için kimseyi umursamaz.					
f) Hava durumuna göre yarın yağmurlu geçecek.					
g) Öğrencilerle dün sinemaya gittik.					
ğ) Annem çok güzel sarma yapar.					
h) Bu işten çok para kazanıyor musun?					
ı) Yıllardır seninle böyle sohbet etmedik.					
i) Okulun tamiratı haftaya yapılacak.					
j) Hastalıktan iyice solmuş.					
k) Sizin köye kar yağmamış mı?					
l) Keman sesi insana huzur veriyor.					

39. Aşağıdaki cümlelerde çekimli fiillerin altını çiziniz ve aldıkları kip eklerini işaretleyiniz.

CÜMLELER	Gereklilik Kipi	İstek Kipi	Şart Kipi	Emir Kipi
a) Gecikeceğimi anneme haber vereyim.		✔		
b) Burayı hemen terk et.				✔
c) Ödevini daha fazla özen göstererek yapmalısın.				
ç) Sen de keşke benimle gelsen.				
d) Televizyonun sesini hemen kıssın.				
e) Giderken yanına şemsiyeni de almalısın.				
f) Yemeğe biraz daha mı tuz koysak?				
g) Eve geldiğinde müsaitsen kahve içelim mi?				
ğ) Yazılılar için hafta sonu beraber çalışalım.				
h) Büyüklerinize saygılı olmalısınız.				
ı) Sabah 09.00'da toplantıda olsunlar.				
i) Bana bu sözleri söylememeliydin.				
j) Şu mavi elbiseyi de alalım.				
k) Hiç kimse izin almadan dışarı çıkmasın.				
l) Sorunun çözümünü bir de öğretmenimize sorsak mı?				

40. Avcılık ve toplayıcılık, ilk insanların yaşamlarını sürdürebilmeleri için vazgeçilmez işleri olmuştur. Günümüz modern toplumları bu faaliyetleri terk etmiştir. Bu faaliyetler bugün küçük bir azınlık tarafından hobi olarak yapılmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu metindeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin anlamını karşılamaz?

A) Bir toplulukta kendine özgü nitelikler bakımından ayrı, ötekilerden sayıca az olan

B) Doğumla ölüm arasında geçen süre, hayat

C) Kıymak, feda etmek

D) Geçim sağlamak için herhangi bir alanda yapılan çalışma

41.

- Bırakmak, vazgeçmek.
- Bir yerden başka bir yere gitmek.
- Hastalık bulaşmak, sirayet etmek.

"Geçmek" **sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?**

A) Seni sevenden hiç geçilir mi?

B) Grip olmuşsun yine, kimden geçti acaba?

C) Güzel huyları ona hep annesinden geçmiş.

D) Yönetici bizi de bilgilendirip karşı daireye geçti.

42. **Öğrenci:**

(I) - - - -

Öğretmen:

- Elbette. Bu konuda bir tereddüt sahibi olsam ya da bunları denememiş olsam sizinle paylaşmam.

Öğrenci :

(II) - - - -

Öğretmen:

- Ben de bu konuda diğerlerine katılıyorum. Güne başlarken zihnin en zinde zamanında olduğuna inanıyorum çünkü.

Bu konuşmada numaralanmış yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler getirilmelidir?

A) (I) Öğrencilere tavsiye ettiğiniz yöntemleri siz denediniz mi?

(II) Siz de gün doğmadan çalışmaya başlayanlardan mısınız?

B) (I) Bize tavsiye ettiğiniz yöntemler ne kadar bilimseldir?

(II) Zihnin en berrak olduğu zaman dilimi hangisidir?

C) (I) Bize tavsiye ettiğiniz yöntemlerin doğruluğundan emin misiniz?

(II) Verimli ders çalışmak için en uygun zaman size göre de sabahın ilk saatleri midir?

D) (I) Bize hangi yöntemlerle ders çalışmamızı önerirsiniz?

(II) Verimli ders çalışmak için bize hangi zaman dilimini önerirsiniz?

43. "Kural" sözcüğü TDK Sözlüğü'nde "Davranışlarımıza yön veren, uyulması gereken ilke." şeklinde tanımlanmaktadır. Kurallar rastgele ortaya konmuş ilkeler değildir. Her kural bir zorunluluktan doğmuş, sonuç olarak ilgilendirdiği kitlelere göre yerel, ulusal ve evrensel kurallar olarak sınıflandırılmıştır. Örneğin trafik ışıkları tüm dünyada aynı anlama gelirken trafiğin akış yönü bazı ülkelerde değişiklik gösterebilmektedir. Kurallar, herkesin sadece bilmesi için değil aynı zamanda uyması içindir. Kurallara uyulduğunda huzur, uyulmadığında kaos olur.

Bu metne göre kurallarla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Trafik ışıkları evrensel kurallar sınıfında yer alır.

B) Her kural kendisini ortaya çıkaran bir gereklilikten doğmuştur.

C) Kurallar düzenli ve huzurlu bir toplumsal hayat için vazgeçilmezdir.

D) Kurallar yazılı ve sözlü kurallar olmak üzere ikiye ayrılır.

44. Olayların veya yapılan işlerin hep birbirine benzediğini anlatmak için "- - - -" atasözünü, çıkarına düşkün kimselerin arkadaşlığının işi bitinceye kadar olduğunu anlatmak için "- - - -" atasözünü ve kendinden iş beklenen kişinin emeğinin karşılığını ondan esirgememek gerektiğini anlatmak için de "- - - -" atasözünü kullanırız.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen atasözleri sırasıyla getirilmelidir?

A) Ağır taş yerinden oynamaz.
Boş gezmekten bedava çalışmak yeğdir.
Adamak kolay, ödemek zordur.

B) Düğün dernek, hep bir örnek.
Abdalın karnı doyunca gözü pabucunda olur.
Aç ayı oynamaz.

C) Akılsız başın cezasını ayaklar çeker.
Gelen gidene rahmet okutur.
Zahmetsiz rahmet olmaz.

D) Derede tarla sel için, tepede harman yel için.
Harman dövmek keçinin işi değil.
Dostluk okkayla, alışveriş dirhemle.

Niğde Ölçme Değerlendirme Merkezi

45. Öngörü, bir işin ilerisini kestirme veya bir işin nasıl bir yol alacağını önceden anlayabilme ve ona göre davranmadır.

Bu açıklamaya göre,

(I) İnsanların meşguliyet alanları arttıkça zaman da kısaldı insanlar için. (II) Bundan 1000 yıl önce güneşle kalkıp güneşle yatan insan için zaman kavramı dahi değişti. (III) Son zamanlardaki teknolojik ve bilimsel gelişmelere bakılınca daha birçok şey değişecek gibi duruyor. (IV) İnsanlar dünyayı değiştirdikçe kendini de değiştirmiş oluyor.

metninde numaralanmış cümlelerin hangisinde öngörü anlamı vardır?

A) I   B) II   C) III   D) IV

46. Aşağıdaki dizelerin hangisinde düşsel ögeler vardır?

A) Yağız atlar kişnedi, meşin kırbaç şakladı
Bir dakika araba yerinde durakladı

B) Ne zaman yeni bir şiire başlasam
Sözcükler dans eder önümde

C) Yılların geçtiğini anlar insan
Yüzündeki çizgilerden, değişen simadan

D) Birden bastıran yaz yağmuru
Kokuttu toprağı burcu burcu

47. I. geçen arabaların sular altında kaldığını

II. birden bastıran yağmura hazırlıksız

III. görünce hazırlıklı olmanın da bir şey ifade etmediğini anladık

IV. yakalandığımızı düşünürken yanımızdan

Numaralanmış ifadeler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak şekilde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I   B) II   C) III   D) IV

48.

ANTİBİYOTİK DİRENCİ NEDEN OLUŞUR?

Dünyada ve Türkiye'de **antibiyotik direnci** giderek artıyor.

Dirençli bakterilerin yol açtığı enfeksiyonlar

- **ölüm oranlarının artmasına**
- **hastanedeki yatış sürelerinin uzamasına**

neden oluyor.

İnsanlık, yeni antibiyotik geliştirmede bakterilerin direnç geliştirme hızına yetişemiyor.

Antibiyotik Direncinin Nedenleri

Hastalıkların tedavisinde gereksiz yere ve uygunsuz antibiyotik kullanımı

Tarım ve hayvancılık sektörlerinde gereksiz yere ve uygunsuz antibiyotik kullanımı

Turizm, göçler, uluslararası yolculuklar

Hijyen eksikliği

Antibiyotik direnciyle mücadele için doktorunuz yazmadıkça antibiyotik kullanmayın!

Sağlığın Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü

/sbsggm

Bu bilgi grafiğinden aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Reçetesiz antibiyotik kullanımı antibiyotik direncini artırır.

B) Antibiyotik direncinin artması insan sağlığını olumsuz yönde etkiler.

C) Antibiyotikler insan dışındaki canlılarda kullanılmayan ilaçlardır.

D) Kişisel temizlik antibiyotik direnci ile mücadelede etkilidir.

49. Övgünün aldatıcı ve yıkıcı etkisinden kurtulmanın tek yolu çalışmaya devam etmektir.

Bu sözde aşağıdakilerden hangisinin önemi vurgulanmıştır?

A) Alçakgönüllülüğün B) Dürüstlüğün

C) Çalışmanın D) Övünmenin

50. Kip ve kişi eki almış fiile çekimli fiil denir.
Buna göre aşağıdakilerin hangisinde çekimli fiil yoktur?

A) Çalışmaktır başarmak için tek çıkar yol.

B) İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı.

C) Ağlarım hatıra geldikçe gülüştüklerimiz.

D) Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden

51. I. Birkaç salkım üzüm koparmak için bağa girdim.

II. Geç kalmayayım diye kahvaltıyı hızlı hızlı yaptım.

III. Zamanında yapınca tüm işlerimi yetiştirdim.

IV. Sınıf başkanlığı uğruna her şeyden vazgeçtim.

Numaralanmış cümleler anlam ilişkisi yönünden gruplandırılğında hangisi bu gruplandırmanın dışında kalır?

A) I B) II C) III D) IV

52. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

A) Yazar 27 ocak günü doğmuştur.

B) Kurtuluş Savaşı milletin ölüm kalım savaşıydı.

C) Papağanımız Geveze bizi terk etti.

D) Hepimizin "Toprak Dede"si Hayrettin Karaca vefat etti.

53. Bağlaç olan "ki" kendinden önceki sözcükten ayrı yazılırken ek olan "-ki" kendinden önceki sözcüğe bitişik yazılır.

Buna göre aşağıdaki seçeneklerden hangisinde "ki/ -ki" nin yazımı doğrudur?

A) Dolapta ki sebzeler sararmaya başladı.

B) Öyle bir sokak ki in cin top oynuyor.

C) Demekki sen de bu işin içindesin evlat!

D) Bilmemki kalır mıyım, gider miyim?

54. Aralarında ilgi kurulan iki varlık ya da kavramdan nitelik yönünden zayıf olanı, özellikleri güçlü olana aktarma sanatına "benzetme" denir.
Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde benzetme sanatına başvurulmamıştır?

A) Kevgire dönen ruhum can çekişiyordu.

B) İnleyen tabiatın çığlığını ne zaman duyacaksınız?

C) Karşı yamaçlardaki orman âdeta nakış nakıştı.

D) Sevgi görünmez yaraların merhemidir.

55. Sabırsız kişiler, sabahı şaşıran şaşkın horozlar gibidirler. Vakitsiz ortaya atılıp huzur kaçırırlar. Horozun düşüncesizliği uykumuzdan ederken sabırsızın aceleciliği huzurumuzdan eder.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisinde verilen söz sanatları vardır?

A) Benzetme – Kişileştirme

B) Benzetme – Tezat

C) Konuşturma – Kişileştirme

D) Konuşturma – Tezat

57. Alışılageldik çocuk kitaplarının aksine bir olaydan çok bir durumu anlatmayı tercih eden yazar, genç okurlardan yalın ama sağlam bir edebiyat dilini esirgememiş.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Çocuklar durum anlatan öykülerden hoşlanmamaktadır.

B) Çocuk kitapları genellikle olay anlatmaktadır.

C) Yazar kanıksanmış bir durumun tersini yapmıştır.

D) Yazar gösterişten uzak, sade bir dil kullanmıştır.

56. Çocuklarda zekâ gelişimi üzerine yapılan araştırmalar çocukların farklı alanlara yönelmesinin, zekâ gelişimlerini olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Müzik aleti çalmak, yeni bir dil öğrenmek, yön duygusunun geliştirilmesi, sayılara ve stratejiye dayalı oyunlar oynamak, sportif faaliyetlerde bulunmak zekâ seviyesini geliştiren başlıca etkinliklerdir. Ancak bu aşamada ebeveynlerin dikkat etmesi gereken en önemli konu, çocukları aynı anda iki faaliyetten fazlasına yönlendirmemektir. Çocuklar bu şekilde istenmeden de olsa başarısızlığa itilmektedir.

Bu parçaya göre bir ebeveynin,

I. Çocuğunun müziğe olan ilgisini keşfederek onu piyano kursuna göndermek

II. Çocuğuna zengin bir öğrenme ortamı sunmak için onu bağlama, yüzme, İngilizce ve satranç kursuna göndermek

III. Çocuğunun basketbola olan yeteneğini fark ederek onu okulun basketbol takımına girmesi konusunda yüreklendirmek

davranışlarından hangilerine yönelmesinin çocuğun zekâ gelişimini olumsuz etkilemesi beklenir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve III. D) II ve III.

58. İçimize çekildiğimizde “Nereye daldın yine?” diye sürekli “gerçekliğe” geri çağrıldığımız bir düzende yazar, gerçeğin sesine kulak vermemizi ama kendimizi de hiç unutmamamızı öğütlüyor.

Bu parçada altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) O hep iç sesini dinler, geri kalan her şeye kulak tıkardı.

B) Olayları ele alırken hakikatlerin ışığından yararlanırım.

C) Önemli olan herkesin neyi gördüğü değil, benim neyi gördüğümdür.

D) Hepimizin, üzerinde hemfikir olduğu bu konuda gerekeni yapacağım.

59.

MİLLÎ MÜCADELE'NİN MİHENK TAŞI: SİVAS KONGRESİ

Bugün, ulusal kurtuluş mücadelesine ışık tutan, manda ve himaye fikrinin reddedildiği Sivas Kongresi'nin 100. yıl dönümü.

SİVAS KONGRESİ'NDE ALINAN KARARLAR

- Millî sınırlar içinde **vatan bölünmez bir bütündür,** parçalanamaz.
- **Manda ve himaye** kabul edilemez.
- Her türlü yabancı işgal ve müdahalesine karşı millet **topyekûn kendisini savunacak** ve direnecektir.

2 Eylül 1919
Sivas'a gelen **Mustafa Kemal Paşa ve beraberindeki heyet,** burada 18 Aralık 1919'a kadar kaldı.

11 Eylül 1919
Sonuç bildirgesinin yayımlanmasıyla kapandı.

8-9 Eylül 1919
Kongrede **manda tartışmaları** yaşandı.

4 Eylül 1919
Bugünkü Atatürk Kongre ve Etnografya Müzesi binasında, Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerinin atıldığı **Sivas Kongresi** yapıldı.

7 gün süren kongrede, Mustafa Kemal Atatürk başkanlığında **ulusun kurtuluşu için** çeşitli gündem maddeleri görüşüldü.

SİVAS KONGRESİ'NİN ÖNEMİ

"Millî egemenlik" ve "millî irade" kavramları devlet hayatına yansıtılmaya başlandı.

Halkın bütününü kapsayan ilk örgütsel faaliyet Sivas'ta yapıldı.

Sivas Kongresi, şekli ve içeriği itibarıyla **"millî bir meclis"** işlevi gördü.

Halkı bir bütün hâlinde harekete geçirmeyi sağladı. Bu hareket, 29 Ekim 1923'te cumhuriyetin ilanıyla taçlandı.

Bu metinden,

I. Kongreye Mustafa Kemal dışında hangi isimlerin katıldığına
II. Kongrenin gerçekleştiği binanın bugün hangi amaçla kullanıldığına
III. Kongrenin o günün şartlarında millet için ne ifade ettiğine
IV. Cumhuriyetin ilan edilme kararının Sivas Kongresi'nde alındığına

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II.
B) I ve IV.
C) II ve III.
D) III ve IV.

60. "Medeniyet nedir?" dendiğinde birçok tanımı yapılabilir ancak bana göre medeniyet, kişilerin toplumsal kurallara uyum göstermesidir. Birbirlerinin özgürlük alanlarına müdahale etmemeleri, birbirlerinin hakkını gözetmeleridir. Arabasını üç arabalık yere park eden biri ne kadar medeni sayılabilir? Evinde maç izlerken alt komşusuna bütün pozisyonları ve atılan golleri bağıra bağıra aktaran birinin medeniyet seviyesi nedir sizce? Cevaplarınızı duyar gibiyim. Medeniyet, insanın kendi sınırları içinde, başkalarına saygı göstererek yaşamasıdır.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili hangisi söylenemez?

A) Soru cümleleri kullanılmıştır.

B) İkilemeden yararlanılmıştır.

C) Sohbet havasında yazılmıştır.

D) Alıntı cümleler vardır.

61. Anlamlarına göre fiiller iş (kılış) , oluş ve durum fiilleri olmak üzere üç gruba ayrılır. İş (kılış) fiilleri, öznenin kendi isteği ile gerçekleşen ve bir nesneyi etkilediği fiillerdir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde iş (kılış) fiili vardır?

A) Hediyeleri dağıtan ablasına bakıp gülümsedi.

B) Sen bugün okula erkenden gelmelisin.

C) Ödevlerini her zaman erkenden bitirir.

D) Yaz mevsiminde hava daha geç kararır.

62. Haber (bildirme) kipleri, fiillere zaman anlamı katan kiplerdir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde yer alan fiil, haber kipiyle çekimlenmemiştir?

A) Her akşam yatmadan önce dişlerini fırçalıyor.

B) Onlar dün hep birlikte sinemaya gitmişler.

C) Bu güzel havada dışarı çıkılmaz mı?

D) Bu akşam eve erkenden gelmelisiniz.

63. Atatürk'üm eğilmiş vatan haritasına,

Görmedim tunç yüzünde böylesine geceler.

Atatürk neylesin memleketin yarasına,

Uçup gitmiş elinden eski makbul çareler.

Bu dörtlükteki altı çizili sözcüğün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir şeyin iç veya dış yüzünde herhangi bir etki ile oluşan ve tehlikeli olabilen oyuk

B) Keskin bir şeyle veya bir vuruşla vücutta oluşan derin kesik

C) Vücutta işlemekte olan çıban

D) Dert, üzüntü, acı

64. Bir sözcüğün gerçek anlamından bütünüyle uzaklaşarak kazandığı yeni anlama mecaz anlam denir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde "kabarmak" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır?

A) İlk defa kekim bu kadar güzel kabardı.

B) Eve yaklaştıkça hüznüm daha da kabardı içimde.

C) Elbisenin kumaşı kalitesizmiş, hemen kabardı.

D) Geçen yıl aldığımız dolabın boyası kabardı.

65. Hayatın içinden, hayatla ilgili, yaşamın nabzını tutan metinler daha çok cezbeder beni. Kendimden bir şeyler bulmalıyım okuduklarımda. Mesele tür de değil; yaşadıklarımın yanından, yakınından geçmesi kâfi okuduklarımın.

Bu sözleri söyleyen kişinin aşağıdaki metinlerden hangisini beğenmesi beklenmez?

A) Dün bütün gün oturdum. Hiçbir şey yapasım gelmedi. Neden sonra çalan kapının sesiyle irkilip yerimden kalkabildim. Gelen Ahmet'ti. Ah dostum, can dostum nasıl da sıyırıp aldı beni karamsar düşüncelerimden; Hızır gibi yetişti yine.

B) Mutluluk kadar hüzün de var yaşamda. Hem olmasa hüzün, mutluluğun anlamı olur mu? Zıddıyla var olmasa bütün duygular anlamsız olur.

C) Yazarak saatler geçirmeyi seviyorum. Hani sorarlar ya: "Boş vakitlerinizde ne yaparsınız?" Cevabı "Yazarım." olmalı bende ama vaktin boş olması değil beni yazmaya iten, tüm vakitlerimi yazmakla doldurmak arzusu.

D) Dünyadaki bütün hazinelerin kapısını açan anahtarı elinde tutuyordu. Bir yandan tüm dünya nimetlerinin önüne serileceğini düşünüyor, bir yandan da korkuyordu. Hırsa kapılıp bir çuval inciri berbat etmek istemiyordu.

66. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem benzetme hem de kişileştirme sanatı vardır?**

A) Güneş, pamuk misali bembeyaz bulutların arasından gülümsemeye başladı.

B) Sokaklar onun gidişini hüzünle seyrettiler.

C) Gülümsemesi tüm yüzüne yayıldı ve "Hoşça kal." dedi.

D) Sonbahar, suyun üstüne rengârenk yapraklar düşürüyordu.

67. Hayat hep günlük güneşlik değildir. Üzülür, kırılır, inciniriz bazı zamanlar. Yaşadıklarımız, yaralar açar bizde. Zamanla kabuk tutar belki yaralar ama izleri de hep orada kalır. Bizi üzen, inciten şeyler değiştirir de aynı zamanda. Daha güçlü ve akıllı bir insan yapar demiyorum ama daha iyi bir insan yapar. Önceki hâlimizden daha başka, daha derin biri hâline geliriz. Çünkü hazine, yıkımın olduğu yerdedir; karanlık, aydınlığa davetiyedir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu metinde anlatılanları destekler niteliktedir?

A) Acıların en acısı mutlulukları hatırlamaktır.

B) İçiniz kor gibi yanarken susmak acıların en beteridir.

C) Çekilen acılar, insanı olgulaştırır.

D) Acıların en büyüğü kendini suçlu hissetmektir.

68. Bağlaç olan "ki" ayrı yazılır. Ancak "sanki, oysaki, meğerki" gibi kalıplaşmış sözcükler de bitişik yazılır. Ek olan "-ki" ise bitişik yazılır.

Bu bilgilere göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki/ -ki**"nin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?**

A) Bahçedeki çiçekler sulanmadığı için soldu.

B) Halbuki yaşlı adam okumayı bile bilmiyordu.

C) Hava o kadar güzeldiki kendimi hemen sokağa attım.

D) Genç bir de bakmış ki arkasında kimse kalmamış.

69. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

A) Kedim Tekir bugün de evi dağıtmış.

B) Gül teyzemle yaşadıklarım daha dün gibi aklımda.

C) Bayrağı taşıyan çocuk Zemerdin sokakta oturuyormuş.

D) Niğde ili; antik kentleri, tarihî ve kültürel eserleri ile önemli bir turizm merkezidir.

70. I. Uçağa binmek için çok çaba sarf etti.

II. Hayvanları çok sevdiğinden her hafta sonu barınağa gider.

III. Çok çalışırsa başarılı olur.

IV. Daha iyi görebilmek için ön sıraya oturdu.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

A) I ve II. B) I ve IV. C) II ve III. D) III ve IV.

71. Eklendikleri fiillere dilek, tasarı anlamı katan eklere "dilek kipleri" denir. Bu kipler zaman anlamı taşımazlar.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde fiil, dilek kipiyle çekimlenmiştir?

A) Ertesi sabah kahvaltıdan hemen sonra oturduk dersin başına.

B) Babam ve annem okul alışverişi için dışarı çıktılar.

C) Düzenli spor yapar, sağlığına çok dikkat eder.

D) Yaşadığımız olayları iyi değerlendirelim ki aynı hatalara düşmeyelim.

72. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilin kipiyle ilgili yay ayraç içinde verilen açıklama yanlıştır?

A) Elif askerlere mermi taşır. (Geniş zaman)

B) Nazım Bey'den müjdeli haberler gelecek. (Gelecek zaman)

C) Yüzbaşı Hakkı Bey, genç yaşta kalp krizi geçirmiş. (Şimdiki zaman)

D) İzmir'e gelen askerler, rıhtımda bekleyen gemilere binerek gittiler. (Görülen geçmiş zaman)

73. I. Bir kıvılcım bir ormanı yakmaya yeter.

II. Bu zulüm artık yeter!

III. Yaşlandı ama kendi kendine yetiyor.

IV. Kızı on sekize yettiği zaman üniversite okumaya başladı.

"Yetmek" **sözcüğü bu cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

74. Zaman anlamı taşıyan kiplere haber kipleri denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiil, haber kipiyle çekimlenmemiştir?

A) Küçüklüğünden beri kedi besler.

B) Hatalarından hiç mi pişman olmadın?

C) Maçı kazanmak için üç sayı daha atmalılar.

D) Annesiyle kavuşacağı anı sabırsızlıkla bekliyor.

75. Gökyüzüne bakıp da kendini özgür hissetmeyen var mıdır acaba? Özellikle kuşların uçuşunu seyredip de kendini onların yerine koymayan? Küçüklüğümde en büyük hayalim kanatlarımın olması ve özgürce uçabilmekti. İlgi alanımın kuşlar olması işte o yaşlara dayanıyor. Onları çok araştırdım, yaşamlarını detaylarıyla inceledim. Kuşların uçabilmeleri cüsselerine göre çok hafif olmalarından kaynaklanıyor. Kemiklerinin içlerinin boş olması, dişlerinin ve idrar keselerinin bulunmaması, ağırlıktan tasarruf etmelerini sağlıyor. Vücutlarının üstünde bulunan tüyler ise çok hafif bir yapıda. Bunlara karşılık iskelet yapıları oldukça sağlamdır. Bütün bunlar da onları bu sonsuz maviliğin hükümdarları yapıyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Yazarın çocukluk hayaline

B) Kuşların fiziksel özelliklerine

C) Kuşların uçmalarını kolaylaştıran etkenlere

D) Hayvanların doğada uyum içinde yaşadıklarına

76. I. Tatile gidebilmek için para biriktiriyordu.

II. Soğuk kış günlerinde bile spor yapmaktan vazgeçmezdi.

III. Hayvanların gizemli dünyasını sevdiği için veteriner olmuş.

IV. Yazar, okuyucuyu etkilemek için fantastik ögelere fazlaca yer vermiş.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

A) I ve II.

B) I ve IV.

C) II ve III.

D) III ve IV.

77. Üretimden tüketime kadar tüm aşamalarda ortaya çıkan ve kullanıcının artık işine yaramayan atık maddeler çevremizi âdeta kuşatmış durumda. Biliyoruz ki atıklar sadece ülkemizde değil dünyada da ciddi bir sorun. "Sıfır Atık" ise tüm bu kirliliğe karşı "Dur!" denmesi için başlatılmış küresel bir hedef. Sıfır Atık Projesi ile israfın önlenmesi, kaynakların daha verimli kullanılması, atık oluşumunun engellenmesi ya da azaltılması, atığın oluşması durumundaysa kaynağında ayrı toplanması ve geri dönüşümünün sağlanması amaçlanıyor. - - - - Basit ilkelere dikkat ederek bizler de bu küresel hedefe ulaşmak için destek olabiliriz.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Sıfır atık projesini destekliyor musunuz?

B) Kişilere çevre bilinci kazandırmak en temel görevimizdir.

C) Günümüz koşullarında atıklar insan yaşamının kalitesini düşürmektedir.

D) Hayatımızı daha yaşanılır kılmak için sıfır atığa ulaşmak ise hiç de zor değil.

78. Gözü kara bir delikanlıydı, <u>toyluğuna</u> bakmadan her işi yapmaya çalışırdı.

Bu parçadaki altı çizili sözle delikanlının hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

A) Kararlılığı

B) Yürekliliği

C) Yeteneksizliği

D) Acemiliği

79. **I. Metin**

Dikenli kertenkele, adını vücudunu saran iğnelerden alıyor. Bu iğneler hayvanın kendini korumasını ve kamufle etmesini kolaylaştırıyor. Karıncalarla beslenen dikenli kertenkeleler, yapışkan bir dile sahip. Yalnızca Avustralya kıtasının orta ve batı bölgelerinde yaşıyor. Derilerinin renginin gün içinde değişmesi de ilginç özelliklerinden.

II. Metin

Galapagos pengueni, ismini üzerinde yaşadığı adadan alıyor. Sadece Ekvador'a bağlı Galapagos Adaları'nda yaşayan bu penguenler, dünyanın en küçük penguenleri arasında yer alıyor. Uçamayan, dimdik durabilen bu hayvanlar yürüyüşleriyle insanların sempatisini kazanmış durumda. Ne yazık ki nesilleri tükenme tehlikesi altında.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerde sözü edilen hayvanların ortak özelliklerinden biridir?

A) Beslenme şekilleri

B) Yaşam alanlarının belli bir bölgeyle sınırlı olması

C) Renk değiştirebilme özelliğine sahip canlılar olmaları

D) Soylarının tükenmekte olması

80. Yaşam hiç mola verilmeyen bir yolculuktur.

Aşağıdakilerden hangisi anlamca bu cümleye <u>en yakındır</u>?

A) Hayat, insanı yorar.

B) Yaşamak çok zor bir uğraştır.

C) Hayatımızda ulaşılması gereken hedefler belirlemeliyiz.

D) Hayat, durağı olmayan bir maratondur.

CEVAP ANAHTARI

1. a)1 b)3 c)1 ç)3 d)2

2. a)→2 b)→5 c)→3 ç)→4 d) panik yaratmak→1

3. a) İngilizlerin, Conkbayırı'nı almak ve bütün boğaza hâkim olmak istemeleri.
b) Tümen komutanına ve askerlerine acele etmemelerini, onlara kırbacı ile işaret verdiği zaman hareket etmelerini söylemiştir.
c) Büyük bir şarapnel parçası tam kalbinin üzerine isabet etmiştir.
ç) Göğsündeki saat onu ölümden kurtarmıştır.
d) İngilizlerin mağlup olup geri çekilmesiyle sonuçlanmıştır.

4. a) Evet b) Evet c) Hayır ç) Anı

5. b) Gerçek Anlam c) Gerçek Anlam ç) Mecaz Anlam d) Gerçek Anlam

6. b) Yukarı c) Gündüz ç) Yaşam d) Hırçın e) Sığ f) Konuşmak g) İleri ğ) Dost

7. a) Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır.
b) Cümle içerisinde eserlerin ve yazıların adları ile bölüm başlıkları tırnak içine alınır.
c) Özel olarak vurgulanmak istenen sözler tırnak içine alınır.

8. a) Birlik ve Beraberlik b) Değişim c) Eğitim ç) Türk Dili d) Bilim e) Ahlak

9. a) Amaç-Sonuç b) Amaç-Sonuç c) Sebep-Sonuç ç) Sebep-Sonuç d) Amaç-Sonuç e) Amaç-Sonuç
f) Sebep-Sonuç g) Sebep-Sonuç

10. a) Atatürk "Her ilerleyişin ve ve kurtuluşun anası hürriyettir." demiştir.
b) "Eğitimsizlik" çözmemiz gereken en önemli sorundur.
c) Mehmet Rauf'un "Eylül" romanı edebiyatımızdaki ilk psikolojik romandır.

11. a)D b)Y c)Y ç)Y d)Y e)D

12. a) ABASIYANIK, Sait Faik, Havada Bulut, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2006.
b) SAFA, Peyami, Dokuzuncu Hariciye Koğuşu, Ötüken Yayınları, İstanbul,1999.
c) ŞATIROĞLU, Aşık Veysel, Dostlar Beni Hatırlasın, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul,1970.
ç) ASYA, Arif Nihat, Bayrak, Sabri Çelik Matbaası, İstanbul,1945.

13. c)X ç)✔ d)X e)X f)✔ g)✔ ğ)X h)X ı)X i)X j)✔ k)✔ l)X m)✔ n)X o)✔ ö)X p)✔ r)X s)X ş)✔ t)X

14. a)→3 b)→5 c)→1 ç)→4 d)→2

15. a)→1 b)→4 c)→3 ç)→2

16. a) Evet b) Evet c) Evet ç) Mektup

17. (Öğrenci Yorumu)

18. (Öğrenci Yorumu)

19. b) Gerçek anlam c) Mecaz anlam ç) Mecaz anlam d) Gerçek anlam e) Mecaz anlam f) Gerçek anlam g) Gerçek anlam

20. a) Benzetme / Kişileştirme b) Tezat c) Konuşturma ç) Benzetme / Abartma

21. a)→2 b)→1 c)→6 ç)→3 d)→4 e)→5

22. a) Atatürk b) Atatürk sevgisi

23. a) Benzetme b) Güneş olup da doğdun Samsun'dan

24. b) Fransız c) Exupery ç) yılında d) dünyası e) kitabı

25. a) Doğru b) Yanlış c) Doğru ç) Yanlış d) Yanlış e) Doğru

26. a)Y b)D c)Y ç)D d)D e)Y f)D g)Y

27. a)→3 b)→1 c)→5 ç)→2 d)→4

28. b) eğilmek c) bulmak ç) dövülmek d) çıkmak e) yıkmak f) oturmak g) yürümek ğ) olmak h) yemek ı) olmak
i) istemek j) çıkarmak k) vazgeçmek l) kovmak

29. b) çalışıyorsun / gülmüşsün c) çalışıyor / gülmüş ç) çalışıyoruz / gülmüşüz d) çalışıyorsunuz / gülmüşsünüz
e) çalışıyorlar / gülmüşler

30. b) -ler/ 3. çoğul kişi c) -sın/ 2. tekil kişi ç) -/ 3. tekil kişi d) -siniz/ 2. çoğul kişi e) -ız/ 1. çoğul kişi

31. Sarı Yıldız : Oturuyorum, Yüzdük, Düşünürüm, Çizelim, Yapacaksın, Git
Yeşil Yıldız: Konuşmak, Sıcakmış, Hastaydı, Uyumak, Kararlıydı, Durmak

32. a) sevmişim / sevmişsin / sevmiş / sevmişiz / sevmişsiniz / sevmişler
b) geldim / geldin / geldi / geldik / geldiniz / geldiler
c) uyuyorum / uyuyorsun / uyuyor / uyuyoruz / uyuyorsunuz / uyuyorlar
ç) okurum / okursun / okur / okuruz / okursunuz / okurlar
d) koşacağım / koşacaksın / koşacak / koşacağız / koşacaksınız / koşacaklar

33. a) sormalıyım / sormalısın / sormalı / sormalıyız / sormalısınız / sormalılar
b) göreyim / göresin / göre / görelim / göresiniz / göreler
c) bulsam / bulsan / bulsa / bulsak / bulsanız / bulsalar
ç) - / çık / çıksın / - / çıkın(ız) / çıksınlar

34. a) Şart Kipi b) Gereklilik Kipi c) İstek Kipi ç) Emir Kipi d) İstek Kipi

35. b) sığmaz c) çalışalım ç) görünüyorsun d) olmuş e) bitir f) beklediniz g) yağmasa ğ) gelmelisin

36. b) Şimdiki Zaman / 1. Tekil Kişi c) Görülen (Bilinen) Geçmiş Zaman / 1. Tekil Kişi
ç) Gelecek Zaman / 3. Çoğul Kişi d) Duyulan (Öğrenilen) Geçmiş Zaman / 3. Tekil Kişi
e) Görülen (Bilinen) Geçmiş Zaman / 2. Çoğul Kişi f) Gelecek Zaman / 2. Tekil Kişi
g) Şimdiki Zaman / 3. Çoğul Kişi ğ) Geniş Zaman / 2. Tekil Kişi h) Geniş Zaman / 1. Çoğul Kişi

37. b) Emir Kipi / 2. Tekil Kişi c) İstek Kipi / 1. Çoğul Kişi ç) Şart Kipi / 2. Tekil Kişi
d) Gereklilik Kipi / 3. Çoğul Kişi e) İstek Kipi / 1. Tekil Kişi f) Emir Kipi / 3. Tekil Kişi
g) Şart Kipi / 1. Çoğul Kişi ğ) Gereklilik Kipi / 2. Çoğul Kişi h) İstek Kipi / 1. Çoğul Kişi

38. c) Şimdiki Zaman ç) Geniş Zaman d) Görülen Geçmiş Zaman e) Geniş Zaman
f) Gelecek Zaman g) Görülen Geçmiş Zaman ğ) Geniş Zaman h) Şimdiki Zaman
ı) Görülen Geçmiş Zaman i) Gelecek Zaman j) Duyulan Geçmiş Zaman
k) Duyulan Geçmiş Zaman l) Şimdiki Zaman

39. c) Gereklilik Kipi ç) Şart Kipi d) Emir Kipi e) Gereklilik Kipi f) Şart Kipi
g) İstek Kipi ğ) İstek Kipi h) Gereklilik Kipi ı) Emir Kipi i) Gereklilik Kipi
j) İstek Kipi k) Emir Kipi l) Şart Kipi

40. C
41. C
42. C
43. D
44. B
45. C
46. B
47. A
48. C
49. C
50. A
51. C
52. A
53. B
54. B
55. A
56. B
57. A
58. B
59. C
60. D
61. C
62. D
63. D
64. B
65. D
66. A
67. C
68. C
69. C
70. B
71. D
72. C
73. D
74. C
75. D
76. B
77. D
78. D
79. B
80. D

meb.gov.tr